

en de **Milieu**
onderneming

Hoe ‘groen’ is het ACV

De kleur ‘groen’ en het ACV zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden. Groen wordt vaak ook als kleur gebruikt om te verwijzen naar natuur of milieu. Wat heeft dat ACV-groen nu te maken met het milieu-groen? Is het ACV soms groener dan haar vlag doet vermoeden?

Stop! Gooi dit boekje nog niet aan de kant. We gaan hier geen betoog afsteken over de bloemetjes en de vogeltjes. We gaan het hebben over jouw onderneming, over jouw werk, over jouw gezondheid en die van je familie, ...

Werken aan het milieu heeft verstrekkende gevolgen. Dit is niets voor ‘tussen de soep en de patatten’. Het milieu is een serieuze zaak. Het ACV heeft de traditie om wat het doet op een grondige en doordachte manier te doen. Ook voor wat het milieu betreft, willen we niet over één nacht ijs gaan.

Het ACV-congres van 1990 stelde het reeds: milieu is een ACV-prioriteit. Maar wat betekent dit nu? Is het milieu dan belangrijker dan onze job? En als we er aan werken, hoe doen we dat dan? Trouwens weten we wel waarover we praten, want het is geen gemakkelijke materie?

Over dit alles en meer willen we het hebben in deze folder. Je krijgt meer informatie over het waarom, het hoe, waarover en met wie jullie in de onderneming actief kunnen zijn op het vlak van milieu.

Tussendoor stellen we enkele vraagjes om jullie te doen nadenken over dit thema. Geen paniek, als je het antwoord niet weet, ga dan gewoon naar de volgende bladzijde. Het antwoord vind je daar.

Veel leesplezier!

VRAAG

1

Waarom zouden we werken aan het milieu?

- Voor het milieu
- Voor onze job
- Omdat het moet

antwoord:

- ✓ Voor het milieu
- ✓ Voor onze job
- ✓ Omdat het moet

Waarom?

Voor het milieu

“Je had beloofd het niet te hebben over de bloemetjes en de vogeltjes.”

Het leefmilieu is een zeer complex gegeven, waarbij zowat alles met elkaar verbonden is, dus ook de bloemetjes en vogeltjes. De mens moet hierbij echter centraal staan en we stellen vast dat er wel degelijk een verband bestaat tussen de staat van het milieu en de gezondheid van de mens (zie hierover verder meer in het deeltje ‘Waarover’).

We vinden het (terecht) normaal dat ons werk in veilige en gezonde omstandigheden verloopt. Niemand mag ziek worden door het werk. Staan we er echter ook bij stil dat ons werk ook onveilig of ongezond kan zijn voor de mensen buiten de muren van de onderneming? Trouwens die ‘mensen’, dat ben jij, dat zijn je familie, je vrienden, je burens, ...

Voor onze job

“Héla, wacht eens even! Wat ben ik met een goede gezondheid als mijn job erdoor bedreigd wordt. Er moet brood op de plank.”

Milieu en werk durven wel eens met elkaar botsen. Veel ACV-militanten merken op dat hun onderneming onder sterke druk staat: (te) strenge milieunormen, controles door de overheid, klachten van burens, actiegroepen,... De vraag is niet of deze externe druk een goede zaak is of precies overdreven, maar wel of we als ACV hierin een stem hebben. We stellen namelijk ook vast dat vakbondsmilitanten vaak buitenspel staan of worden gezet als het over het milieu gaat. Nochtans kunnen we met onze kennis en ervaring de discussie verrijken. Samen met alle betrokkenen kunnen we uitzoeken hoe we een gezond milieu kunnen verzoenen met een stabiele tewerkstelling. Een struisvogel, met de kop in het zand, hoort of ziet de problemen niet, maar heeft ook geen inspraak in de gekozen oplossingen.

Het ligt niet in onze ACV-aard om anderen in onze plaats te laten beslissen.

Conclusie: werken aan het milieu is werken aan de gezonde mens.

Milieu en werken hoeven ook niet met elkaar te botsen. Soms wordt ten onrechte met verlies aan tewerkstelling bedreigd om bepaalde milieu-investeringen niet te moeten doen. Werken aan milieu zorgt in ieder geval voor tewerkstelling in sectoren die op één of andere manier bijdragen tot het milieu (milieutechnologie, milieudienstverlening, ...).

Milieunormen verplichten bedrijven en sectoren ook om te investeren en te vernieuwen. Innovatie, ook op het vlak van milieu, zorgt ervoor dat we voorsprong behouden op concurrenten, dat we de noodzakelijke tewerkstelling op langere termijn kunnen veilig stellen.

Eerlijke concurrentie vraagt uiteraard om eerlijke milieunormen, die voor iedereen gelijk zijn. Tewerkstelling moet ook rendabel zijn om te blijven. Dit zijn zeker ook aandachtspunten voor het ACV.

Omdat het moet

“Waar doen we het nu voor: voor het milieu, onze gezondheid of voor onze job?”

Als we er vanuit gaan dat het één niet zonder het ander kan, dan hoeven we ons deze vraag niet te stellen. Het milieu en de gezondheid van de mensen stellen grenzen aan de manier waarop gewerkt wordt. Maar er is ook werk en welvaart nodig om de gezondheid van de mens en het milieu op peil te houden. Het is een kwestie van te zoeken naar het ‘gezonde’ evenwicht.

We leven in Vlaanderen of Brussel ook niet op een eiland. De vraag tot behoud van welvaart en vooral welzijn, leeft ook in andere regio's en landen. Het ACV wil dit ook. Alle werknemers ter wereld moeten toegang hebben tot een aanvaardbaar welvaartspeil. In dit kader is milieuzorg van belang: grondstoffen en klassieke energiebronnen zijn beperkt. Zuinig omspringen met natuurlijke grondstoffen en zoeken naar nieuwe energiebronnen zijn noodzakelijk.

Conclusie: werken aan het milieu, is werken aan een stabiele job.

- ▶ Zorg voor het milieu is een essentieel onderdeel van wat 'duurzame ontwikkeling' wordt genoemd. Een moeilijke omschrijving om te zeggen dat we onze wereldeconomie zo moeten organiseren dat iedereen ter wereld op het einde van de rit werk heeft, inspraak heeft, school kan lopen, voldoende eten en drinken heeft, toegang heeft tot energiebronnen, gezond is, kortom een goed leven kan leiden. En dit niet alleen voor de huidige generatie, maar ook voor de generaties in de verre toekomst.

Om dit mogelijk te maken, moet ook jouw onderneming 'duurzaam ondernemen'. Economische belangen zijn goed, maar moeten in evenwicht zijn met sociale belangen en de zorg voor het milieu. Dat het eerste vaak de overhand krijgt, moeten we spijtig genoeg nog dagelijks ondervinden.

Conclusie: werken aan het milieu is een kwestie van evenwicht: duurzaam ondernemen is geen keuze, maar de enige toekomst.

VRAAG 2

Hoe kunnen we werken aan het milieu?

- Door ons te informeren
- Door te adviseren
- Door actie te voeren

Hoe?

Informatie en advies

“Mijn werkgever is in ieder geval niet overtuigd dat ik recht heb op milieu-informatie, laat staan dat hij mijn mening vraagt.”

De wetgeving geeft leden van het Comité voor Preventie en Bescherming (Comité PB) belangrijke informatie- en adviesrechten met betrekking tot het milieu. Milieuwetgeving is echter een bevoegdheid van de gewesten. Dit betekent dat je rechten kunnen verschillen naargelang de plaats waar je onderneming gevestigd is. Hierna volgt een kort overzicht van de wetgeving voor Vlaanderen en Brussel.

antwoord:

- ✓ Door ons te informeren
- ✓ Door te adviseren
- ✓ Door actie te voeren

Brussel

Ligt jouw onderneming in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dan kan je gebruik maken van de rechten voorzien in de Codex over het welzijn op het werk, Titel II, hoofdstuk 4: werking en opdrachten van het Comité PB.

De werkgever verstrekt aan het Comité PB alle informatie die nodig is om met volkomen kennis van zaken adviezen te kunnen uitbrengen, waaronder alle inlichtingen, verslagen, adviezen en documenten, die verband houden met het intern of extern milieu. Dit geldt vooral voor deze die de onderneming aan de overheid moet verschaffen of ter inzage moet houden.

De werkgever moet een documentatie samenstellen en ter beschikking houden van het Comité PB met daarin onder andere de reglementering van toepassing ►

“Onze onderneming heeft geen comité. Wat doen we dan?”

Is er geen Comité PB in jouw onderneming, dan neemt de syndicale afvaardiging de informatie en adviesrechten over. Dit wordt geregeld door artikel 52 van de Wet over het Welzijn op het werk en is dus in heel het land van toepassing.

- ▶ in de onderneming, alle documenten die in het kader van milieu werden opge- maakt, de lijst van de in de onderneming gebruikte gevaarlijke producten, de lijst van de aanwezige emissiepunten met betrekking tot lucht- en waterverontreini- ging. Wanneer een derde onderneming in de buurt een vergunningsaanvraag open- baar moet maken en jouw werkgever heeft het recht de bijhorende documenten in te zien, dan moet hij hiervan het Comité PB op de hoogte brengen.

Het Comité PB moet worden ingelicht over wijzigingen aan de fabricatieprocédés,

de werkmethodes of de installaties als die de bestaande risico's voor het intern of extern milieu kunnen verzwaren of nieuwe risico's kunnen doen ontstaan. Hetzelfde geldt als het gaat om de aanwending of de fabricage van nieuwe producten.

De werkgever geeft jaarlijks op een verga- dering van het Comité PB een uitgebreide toelichting bij het door de onderneming gevoerde milieubeleid en bij de vragen over externe milieuaangelegenheden van leden van het Comité PB.

Vlaanderen

Ligt jouw onderneming in het Vlaamse Gewest, dan kan je terugvallen op de Vlaamse milieureglementering (Vlaem II, voornamelijk artikel 4.1.9.3.1.) Deze wetgeving neemt de federale regeling uit de Codex over, maar beschrijft bovendien in detail welke documenten bezorgd moeten worden aan de comitéleden en geeft een duidelijke adviesbevoegdheid.

Volgende informatie moeten de leden van het Comité PB op papier krijgen:

- de milieuvergunningsaanvraag en de beslissing over de aanvraag;
- vóór 1 april het milieujaarverslag. Hierin staat welke stoffen door de onderneming via het water of de lucht worden uitgestoten (emissie) en waar deze stoffen terechtkomen (imissie). Je vindt er alles over het afval van de onderneming: de aard, de oorsprong, de samenstelling, de hoeveelheid, de wijze van verwijdering, samen met de maatregelen ter preventie en beheer ervan. Ook de resultaten van geluidsmetingen staan vermeld;
- vóór 1 april het jaarverslag van de milieuoördinator, met daarin alles wat hij/zij in het kader van zijn opdracht deed. De milieuoördinator draagt

onder andere bij tot milieuvriendelijke productiemethodes en producten, waakt over de naleving van de milieureglementering, voert de voorgeschreven emissie- en imissiemetingen uit, zorgt ervoor dat het afvalstoffenregister wordt bijgehouden, draagt bij tot de interne en externe communicatie, geeft advies over elke milieuinvestering, enz.;

- een afschrift van de adviezen van de milieuoördinator.

Volgende informatie moet op papier ter beschikking gesteld worden van het Comité PB (kan ook ter inzage):

- alle documenten in verband met milieu, die het bedrijf ter beschikking moet houden van de overheid: bijvoorbeeld de lijst van alle aanwezige en gebruikte gevaarlijke stoffen of de lijst van alle emissiepunten (lozingspunten) naar lucht en water;
- de bijlagen bij het milieujaarverslag: bijvoorbeeld samenvattingen van milieueffectenrapporten (MER's) of de kennisgeving van activiteiten die aanleiding kunnen geven tot zware ongevallen (SEVESO);
- alle inlichtingen, verslagen, adviezen en documenten op het gebied van het milieu en/of de externe veiligheid.

► **Het Comité PB moet bovendien automatisch de volgende informatie ontvangen (niet noodzakelijk op papier):**

- jaarlijks een uitgebreide toelichting van de werkgever over het gevoerde milieubeleid;
- de werkgever moet alle toelichtingen met betrekking tot het milieu of externe veiligheid waar een lid van het Comité PB om vraagt bezorgen;
- alle informatie om met de nodige kennis van zaken adviezen uit te brengen;
- de milieuvergunningaanvragen van klasse 1-ondernemingen in de buurt (100 meter);
- de wijzigingen aangebracht in het fabricatieproces, technieken of installaties voor zover ze een bedreiging vormen voor het milieu of de externe veiligheid;
- de vrijwillige deelname aan het milieubeheer- en milieuauditsysteem;
- het personeel, de lokalen, het materiaal en de middelen die de werkgever ter beschikking stelt van de milieucoördinator (indien dit een lid is van het personeel).

Het Comité PB moet zijn advies geven over:

- het door de onderneming gevoerde milieubeleid;

- het milieujaarverslag en jaarverslag van de milieucoördinator;
- alle documenten, toelichtingen en informatie die door de werkgever of de milieucoördinator aan het Comité PB moet worden verstrekt.

Het Comité PB moet zijn akkoord geven over: de aanwijzing, vervanging en verwijdering van de milieucoördinator of de aanstelling van een tijdelijke plaatsvervanger.

De milieucoördinator kan deel uitmaken van het personeel of kan, mits toestemming van de overheid, een extern persoon zijn. Kijk in ieder geval na of de milieucoördinator voldoet aan de bij wet vastgelegde opleidingsvereisten, of hij/zij voldoende tijd heeft om de opdrachten naar behoren te vervullen en of de nodige mankracht en middelen ter beschikking worden gesteld.

De milieucoördinator is best ook iemand waarin het personeel vertrouwen heeft. Je moet bij deze persoon terecht kunnen voor deskundig en onafhankelijk advies.

Conclusie: hoewel in Vlaanderen één en ander meer in detail geregeld is in vergelijking met Brussel, kan je in beide gewesten steunen op een aantal verregaande bevoegdheden. Je hebt inzagerecht in alle documenten, de werkgever is verplicht het Comité PB bij het milieubeleid te betrekken en zijn advies te vragen.

Actie

“Mooie wetgeving, maar wat doen we met al deze informatie?”

Informatie verzamelen is slechts de eerste stap. De bedoeling is om op basis van deze informatie een actieplan op te stellen. Dat doe je als volgt:

- analyse van de belangrijkste problemen op het vlak van milieu;
- vastleggen van de doelstellingen: wat wil je bereiken;
- vastleggen van de verschillende acties om de doelstellingen te bereiken: wie doet wat;
- regelmatig evalueren en bijsturen van het actieplan.

Zulk een actieplan stel je best op binnen het Comité PB. Het comité beschikt trouwens al over een aantal instrumenten, zoals het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan, die perfect hiervoor gebruikt kunnen worden.

Actie voeren doe je ook niet alleen. Het beste resultaat behaal je wanneer alles gebeurt in samenwerking met de werkge-

ver, de andere vakbonden en de milieudeskundigen (milieucoördinator, ...). Vergeet ook niet om alle werknemers erbij te betrekken. Het zijn precies zij die de gekozen maatregelen in de praktijk moeten brengen.

Over 'hoe actie voeren' valt nog heel veel te zeggen en de plaats in deze folder is beperkt. Geen nood echter, want het ACV werkt aan brochures die je hierbij kunnen helpen. Een eerste over 'milieu en gezondheid' zal vanaf het najaar 2004 ter beschikking zijn. Nadien volgt nog een brochure over 'milieuhinder' en een folder voor militanten die in hun regio actief zijn op het vlak van milieu of het ACV vertegenwoordigen in adviesraden.

VRAAG 3

Waarover kunnen we acties opzetten ?

- Milieu en gezondheid
- Milieuhinder
- Beide en nog veel meer

antwoord:

- ✓ Milieu en gezondheid
- ✓ Milieuhinder
- ✓ Beide en nog veel meer

Waarover?

“Een werking om de werking, kan toch niet de bedoeling zijn. Vertel ons eens waaraan we kunnen werken.”

Intersyndicaal milieuproject

Het ACV beseft goed dat syndicaal werken rond milieu niet altijd evident is. Militanten moeten goed ondersteund worden door te investeren in informatie, vorming en begeleiding. Daarom werd met de financiële steun van de Vlaamse overheid het “intersyndicaal project voor een versterkte milieuwerving in de vakbonden in Vlaanderen” boven de doopvont gehouden. In dit project werken we aan de verspreiding van informatie via artikels in Vakbeweging, folders en brochures, worden vormingspakketten voorbereid en zoeken we vooral naar nieuwe en frisse syndicale strategieën en werkmethodes. De ideeën hiervoor vallen zomaar niet uit de lucht. Hiervoor willen we putten uit de rijke ervaringen van op het terrein. Daarom is een sleutelrol weggelegd voor pilootprojecten. Momenteel lopen er 6

pilootprojecten waarbij een 100-tal militanten uit 30 ondernemingen en 10 lokale ACV-afdelingen betrokken zijn.

Milieu is een term die heel wat ladingen dekt. Daarom kozen we in het intersyndicaal milieuproject voor twee goed omliggende deelthema's: 'milieu en gezondheid' en 'verweving en hinder'. Dit is een project dat we samen met de andere vakbonden, ABVV en ACLVB, op poten zetten. Ieder werkt op zijn manier tegelijkertijd aan dezelfde thema's. We doen ook dingen samen, zoals studiedagen, aanmaken van brochures en één van de pilootprojecten.

Voor meer informatie over dit milieuproject kan je terecht bij de coördinator voor het ACV: Kris Van Eyck, ACV-dienst onderneming, postbus 10, 1031 Brussel, e-mail: kvaneyck@acv-csc.be
Kijk ook eens op onze website:

www.acv-online.be

Mlieu en gezondheid

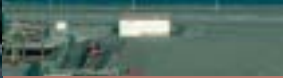
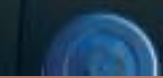
Stoffen die door de industrie, het verkeer, de landbouw, enz. worden uitgestoten komen uiteindelijk opnieuw in de mens terecht. We ademen dagelijks gevaarlijke stoffen in zoals dioxines, roet en zware metalen. Een groot deel krijgen we ook binnen door te eten en te drinken (groenten, vlees, melk,...). Of we komen met de handen in contact met vervuilde grond. Ook via de huid kunnen we bepaalde toxische stoffen opnemen. Dit kan niet zonder gevolg blijven. Denk maar aan recente persberichten over de zeer sterke toename van ademhalingsproblemen, zoals astma, bij kinderen. Maar ook de vermindering in vruchtbaarheid en de toename van bepaalde types van kanker kunnen aangetoond worden. Het is echter duidelijk dat in vele gevallen het zeer moeilijk is om negatieve effecten zwart op wit te bewijzen of te meten. Er worden ook steeds weer nieuwe stoffen in het milieu gebracht, waarvan de eigenschappen onvoldoende gekend zijn. Dit veroorzaakt in bepaalde regio's onzekerheid en zelfs onrust bij de bevolking.

De enige manier om zoveel mogelijk van

die problemen te voorkomen, is er voor te zorgen dat er zo weinig mogelijk stoffen in het milieu vrijkomen. Dit 'voorzorgsprincipe' moeten we hanteren zowel binnen als buiten de muren van de onderneming. Als vakbondsmilitant kunnen we hieraan werken door op ondernemingsvlak ervoor te zorgen dat milieunormen worden nageleefd, dat constant gewerkt wordt aan de vermindering van de uitstoot van gevaarlijke stoffen.

Mlieuhinder

De gemiddelde Vlaming ziet lawaai en geuroverlast als de voornaamste milieuproblemen: 30% klaagt over lawaai, 19% over geuroverlast en 5% over lichthinder. Ze zijn niet direct een bedreiging voor de gezondheid, maar tasten het algemeen welzijn aan waardoor mensen zich minder goed voelen. Na verloop van tijd worden mensen dan ook echt ziek (slaaptkort, hoofdpijn, ...). Dit is niet zo verwonderlijk als je ziet dat in ons land de ruimte waarover we beschikken vrij wanordelijk is opgedeeld: hier staat een onderneming, 300 meter verder een grote woonwijk met aan de andere kant de uitlopers van een natuurgebied of weilanden en akkers. ►

Functies zijn sterk met elkaar verweven en het kan niet anders dat de ene vroeg of laat hinder ondervindt van de andere.

Dit leidt wel eens tot conflicten. Zo willen bijvoorbeeld de onderneming en haar werknemers hun activiteiten verder zetten en indien mogelijk uitbreiden en willen de omwonenden een gezonde en rustige woonomgeving. De wetgeving alleen is vaak onvoldoende om de lont uit het kruisvat te halen. Ook hier is preventie de enige mogelijke weg. Er moet gezocht worden naar oplossingen die economische ontwikkeling mogelijk maken, maar tegelijk de hinder voor omwonenden zo veel als mogelijk beperken. De vakbond kan hierbij een brugfunctie spelen omdat we zowel binnen als buiten de muren van de onderneming leden en militanten hebben.

..en nog veel meer

We hoeven onze acties niet te beperken tot de twee thema's van het intersyndicaal milieuproject. Uiteraard kan je als militant ook werken aan belangrijke thema's als:

- Kyotonormen voor de uitstoot van broeikasgassen;
- rationeel energiegebruik, duurzame energiebronnen en betaalbaarheid van energie;
- voorkomen en sorteren van afval;
- ...

Dit lijstje is verre van volledig. In elke onderneming liggen de milieuthema's meestal voor het rapen.

VRAAG 4

Met wie kunnen we werken aan het milieu?

- De onderneming
- De overheid
- De vakbond

antwoord:

- ✓ De onderneming
- ✓ De overheid
- ✓ De vakbond

Met wie?

“Eerlijk gezegd, ik ben overtuigd van het belang om te werken aan milieu, ik krijg zelfs informatie van de werkgever, maar ik begrijp er allemaal niks van.”

Werken aan milieu is niet altijd even eenvoudig. De wetgeving en de informatie die je ontvangt is vaak complex. Gelukkig sta je er niet alleen voor. Er zijn milieudeskundigen in de onderneming en bij de overheid, maar ook de vakbond kan je hierbij helpen.

De onderneming

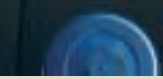
Een eerste aanspreekpunt moet steeds de onderneming zelf zijn. De werkgever heeft de eindverantwoordelijkheid over het gevoerde milieubeleid. Hij staat ook in voor de informatie, opleiding en ondersteuning van de personeelsafgevaardigden. De werkgever laat zich bijstaan door milieudeskundigen. In Vlaanderen kennen we de milieucoördinatoren, die in de meeste ondernemingen met een milieuvergunning klasse I, aanwezig moeten zijn. Zij hebben onder andere de taak om het Comité PB te informeren. Plaats de onderneming voor haar verantwoordelijkheid door daar de nodige informatie en advies te vragen en eis dat deze voor iedereen begrijpelijk is.

De overheid

De overheid is niet de ‘boeman’ die met strenge regels en controles, het de ondernemingen zo moeilijk mogelijk moet maken. Je kan er vooral terecht voor een schat aan informatie en het nodige advies en begeleiding.

De centrale **Vlaamse** milieuadministratie, AMINAL, houdt zich onder andere bezig met milieuvergunningen en coördineert de milieuinspectie. Voor algemene vragen of een doorverwijzing kan je terecht bij AMINAL:

Graaf Ferrarisgebouw,
Koning Albert II-laan 20, 1000 Brussel, tel. 02/553.80.11,
e-mail aminal@lin.vlaanderen.be, website www.mina.be.

Aminal is echter niet alleen. Er bestaat een hele reeks overheidsinstellingen met elk hun eigen specifieke opdracht: bv. OVAM voor afval en bodem en VMM voor lucht- en waterkwaliteit. Een volledig overzicht van deze instanties, de volledige milieuwetgeving, onderzoek, interessante links en nog veel meer vind je per thema (water, lucht, bodem, ...) terug op www.emis.be

In Vlaanderen hebben we ook nog de Gezondheidsinspectie, die bezig is met de link tussen het milieu en de gezondheid van de bevolking. Een centraal aanspreekpunt is de administratie Gezondheidszorg: Markiesgebouw, Markiesstraat 1, 1000 Brussel, Tel. 02/553.35.09, e-mail: preventievegezondheidszorg@vlaanderen.be, website: www.wvc.vlaanderen.be/gezondmilieu

In **Brussel** is de milieudienst samengebracht in het B.I.M (Brussels Instituut voor Milieubeheer). Het B.I.M. doet onderzoek, maakt plannen op, geeft advies en informatie en levert vergunningen af, houdt toezicht en voert controles uit. Alle milieuinformatie en wetgeving vind je terug op hun website: www.ibgebim.be. Voor vragen, tips of brochures kan je terecht bij de dienst Info-Leefmilieu: Sint-Gorikshallen, Sint-Goriksplein 1, 1000 Brussel, tel. 02 / 775.75.75, e-mail : info@ibgebim.be

De vakbond

De vakbond is niet het ACV alleen. Zoek ook contact met de personeelsafgevaardigden van de andere vakbonden. Samen kan je nu eenmaal meer bereiken dan alleen. Precies daarom hebben we ook het intersyndicaal milieuproject in leven geroepen. Naast elkaar aan hetzelfde werken heeft geen enkele zin.

De vakbond is niet het Comité PB alleen. Werk ook samen met de collega's van de ondernemingsraad. Zij beschikken over belangrijke informatie en interessante bevoegdheden als het over het milieu gaat. Ondernemingsraadsleden ontvangen eveneens het milieujaarverslag en het jaarverslag van de milieuoördinator. Via de economische en financiële informatie (EFI) hebben ze een zicht op bedrijfsinvesteringen, dus ook milie-

uinvesteringen, en ze kunnen hierover hun mening geven. Mobiliteit en bedrijfsvervoerplannen vallen ook onder de bevoegdheid van de ondernemingsraad.

De vakbond is niet de onderneming alleen. Milieu stopt niet aan de muur van de onderneming. Het is van groot belang om een goede relatie te onderhouden met de mensen die rond je onderneming wonen. Zoek daarom contact met de lokale afdeling van het ACV in de buurt. Zij kunnen de brug vormen met de omwoners. Ga ook na of er nog andere organisaties in de buurt van de onderneming actief zijn op het vlak van milieu.

De ACV-militant staat niet alleen. Het ACV bouwt reeds meer dan 10 jaar aan een netwerk van milieudeskundigen. Bijna elk gewestelijk verbond en elke centrale heeft zo iemand in dienst. Je kan bij deze mensen terecht voor informatie, advies en begeleiding van ondernemingsdossiers (bv. de bespreking van milieujaarverslagen). Hun namen staan op de volgende bladzijde.

Wie is Wie in milieu

UW ACV- CONTACTPUNTEN

Uw centrale

Uw vrijgestelde :

Vrijgestelde(n) van de andere ACV-centrales bevoegd voor uw onderneming :

Uw gewestelijk verbond

Zetel van het verbond :

CONTACTPUNTEN IN DE ONDERNEMING

Voorzitter van het Comité PB :

Milieucoördinator of milieuverantwoordelijke :

Preventieadviseur hoofd van de interne dienst :

Preventieadviseur arbeidsgeneesheer :

Milieudeskundigen beroepscentrales

CCOD: Marc De Keyser, 02/230.45.62; **LBC-NVK:** Renaat Hanssens, 03/220.87.11; **ACV Voeding en Diensten:** Yves Giets, 02/500.28.11; **ACV Bouw en Industrie:** Justin Daerden en Patrick Franceus, 02/285.02.11; **ACV Energie Chemie:** Pierre Peirens, 02/739.45.45 ; **COC:** Rudy Van Renterghem, 02/285.04.40; **COV:** Rachel De Veirman, 02/227.41.11; **ACV Metaal:** Johan Verbrugghe, 015/62.72.72; **ACV Textura:** Griet Stevens, 09/222.57.01; **ACV Transcom:** Luc Coeckelbergs, Joris Kerkhofs of Joris Welters, 02/549.07.60.

Milieudeskundigen gewestelijke verbonden

ACV Aalst-Oudenaarde: Yvan Roeland, 053/77.92.92; **ACV Antwerpen:** Karel Mennes, 078/15.20.58; **ACV Brugge:** Wilfried Herpoele, 050/44.41.11; **ACV Brussel-Halle-Vilvoorde:** Daan Vanderhulst, 02/508.87.11; **ACV Gent-Eeklo:** Marie-Jeanne De Pauw, 09.265.42.11; **ACV Kempen:** Lieve Cox, 014/40.30.80; **ACV Leuven:** Bart Dumoulin, 016/21.93.11; **ACV Limburg:** Els Kerkhofs, 011/29.17.03; **ACV Mechelen-Rupel:** Antoine Van Den Broeck, 015/28.85.11; **ACV Midden-West-Vlaanderen:** Frans D'Haeyere, 051/26.55.55; **ACV Oostende-Westhoek:** Wim David, 059/55.25.11; **ACV Waas en Dender:** Giovanni De Greef, 03/760.13.10; **ACV Zuid-West-Vlaanderen:** Marianne Demeestere, 056/23.55.11.

Je kan al deze personen ook per e-mail bereiken: voornaam.achternaam@acv-csc.be.

Bijvoorbeeld: mariejeanne.depauw@acv-csc.be of frans.dhaeyere@acv-csc.be

MILIEUINSPECTIE

De milieu-inspectie ziet onder andere toe op de naleving van de milieuwetgeving en de exploitatievoorwaarden uit de milieuvergunning.

Vlaanderen

Centrale Afdeling Milieu-inspectie

Graaf de Ferrarisgebouw -
Koning Albert II-laan 20 bus 8,
1000 BRUSSEL
Telefoon : 02-553 81 83
Fax : 02-553 80 85
milieu-inspectie@lin.vlaanderen.be

Milieu-inspectie Antwerpen

Vlaams Administratief Centrum -
Copernicuslaan 1 bus 19 ,
2018 ANTWERPEN
Telefoon : 03-224 64 26
Fax : 03-224 64 28
milieuinspectie.ant@lin.vlaanderen.be

Milieu-inspectie Limburg

Taxandria-Center - Gouverneur
Roppesingel 25 , 3500 HASSELT
Telefoon : 011-26 42 60
Fax : 011-26 42 61
milieuinspectie.lim@lin.vlaanderen.be

Milieu-inspectie Oost-Vlaanderen

Apostelhuizen 26K , 9000 GENT
Telefoon : 09-235 58 50
Fax : 09-235 58 79
milieuinspectie.ovl@lin.vlaanderen.be

Milieu-inspectie Vlaams-Brabant

Waaistraat 1 bus 2 , 3000 LEUVEN
Telefoon : 016-21 11 50
Fax : 016-21 11 51
milieuinspectie.vbr@lin.vlaanderen.be

Milieu-inspectie West-Vlaanderen

Koningin Astridlaan 29 ,
8200 BRUGGE
Telefoon : 050-40 42 11
Fax : 050-39 15 12
milieuinspectie.wvl@lin.vlaanderen.be

Brussel

Brussels Instituut voor Milieubeheer

Gulledelle 100, 1200 Brussel
Tel. : 02 /775.75.75
Fax : 02/ 775.76.21
E-mail : info@ibgebim.be

Dit is een folder in het kader van het Vlaamse intersyndicale milieuproject.
De folder kwam tot stand met de financiële steun van de Vlaamse overheid.

ACV – dienst onderneming
V.U.: Ludwig Schack, Haachtsesteenweg 579, 1031 Brussel
juni 2004, www.acv-online.be

Deze folder werd gedrukt op milieuvriendelijk papier,
met behulp van inktten op vegetale basis

